

 Žanis Bacāns
 Pamatdarbības struktūrvienības vadītājs / COO
 Sodra Latvia, SIA

Pielikums Nr.2

SIA Sodra Latvia NOTEIKTĀS DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS MEŽSAIMNIECISKAJIEM (tsk. MEŽIZSTRĀDES) DARBIEM

Darbu izpildes laikā darbu izpildītājam ir jāievēro sekojošas darba drošības prasības:

1. Šīs prasības ir izstrādātas balstoties uz MK noteikumiem „Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā”.
2. Pirms mežsaimniecisko (tsk. mežizstrādes) darbu uzsākšanas Darbu izpildītājam vai pašnodarbinātajam ir jāpārbauda darba vieta (tsk. cismā) un jāveic **darba vides risku izvērtējums**. Visiem cismā strādājošiem ir jābūt iepazīstinātiem ar šiem darba vides riskiem un pasākumiem to samazināšanai vai novēršanai, ja nepieciešams, darbu veikšanas vietā, ko apliecina paraksts.
3. Pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas Darbu izpildītājs aizpilda **cirsmas izstrādes tehnoloģisko karti** divos eksemplāros. Ja cismā mežizstrādes darbus veic pašnodarbinātie par cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes aizpildīšanu un esamību atbild darbu pasūtītājs. Vienu kartes eksemplārs tiek glabāts cismā, un visi cismā strādājošie ir informēti par tās atrašanās vietu.
4. Pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas visi cismā strādājošie tiek iepazīstināti ar cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes saturu un kartē noteikto darba kārtību. Šo karti paraksta katra persona, kas veic mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbus cismā.
5. Cirsma sadala izstrādes slejās, ja mežizstrādes darbus veic vairāk nekā viens koku gāzējs vai hārvesters. Attālums starp blakus strādājošām personām, kas zāgē augošus kokus, ir vienāds ar trīskāršu meža audzes valdošās koku sugas koku vidējo augstumu, bet ne mazāks par 75 metriem.
6. Visām personām, kas veic mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbus darba vietā (tsk. cismā), ir jābūt **apmācītām un instruētām** par drošiem darba paņēmieniem un darba metodēm veicot mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbus, ko apliecina paraksti Darba aizsardzības instruktāžu žurnālā. Pašnodarbināto kvalifikāciju un kompetenci apliecina licenzētas izglītības iestādes izsniegta apliecība.
7. Mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbus var veikt tikai personas, kas ieguvušas atbilstošu kvalifikāciju, ko apliecina iegūtā kvalifikācija, tiesības. Strādājot ar motorinstrumentiem nepieciešama atbilstoša kvalifikācija, ko apliecina licenzētas izglītības iestādes izsniegta apliecība. Hārvesteru un forvardera operatoriem meža mašīnu vadīšanas apliecība. Ar traktoru/ekskavatoru atļauts strādāt personai, kurai ir veikta ievadapmācība, apmācība elektrodrošībā, ugunsdrošībā, kurai ir C kategorijas transporta vadītāja apliecība (mežā jābūt oriģinālam).
8. Mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbos izmantotajai tehnikai, motorinstrumentiem un roku darba aprīkojumam (lāpsta, stādīšanas stobrs u.c.) ir jābūt labā tehniskā stāvoklī un jāatbilst izgatavotāja noteiktajām ekspluatācijas prasībām. Tehnika un aprīkojums ir jālieto atbilstoši darba veidam un darba paņēmieniem. Darba aprīkojuma drošības ierīcēm ir jāatbilst ražotāja tehniskās ekspluatācijas instrukcijā noteiktajām prasībām. Tehnikas vienības jānodrošina ar sakaru ierīcēm.
9. Visām personām, kas veic mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbus, ir jābūt ekipētām ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un jālieto tie darbu veikšanas laikā

Nr. p.k.	Darbu nosaukums	Aizsargājamā ķermeņa daļa un aizsarglīdzekļa nosaukums						
		pēdas	ķermenis, rokas, kājas	rokas	galva	acis	acis/seja	ausis
		apavi	darba apģērbs	cimdi	ķivere	brilles	sejassargs	austiņas ¹
1.	Stādīšana, sēšana:							
1.1.	roku darbs	X	X	X				
1.2.	mašinizēts darbs	X ²	X ²	X				X ³
2.	Jaunaudžu kopšana:							
2.1.	ar rokas darba aprīkojumu	X ⁴	X	X				
2.2.	ar motorzāģi	X ^{4:5}	X ⁶	X	X ⁷		X	X
2.3.	ar krūmgriezi ar ripu	X ⁴	X	X	X ^{7:12}		X	X
2.4.	ar krūmgriezi ar ķēdes pievadu	X ^{4:5}	X ⁶	X	X ⁷		X	X
3.	Darbs ar ķīmiskām vielām	X	X ⁸	X		X	X ⁹	
4.	Augošu koku atzarošana	X ⁴	X	X	X		X	
5.	Koku gāšana, atzarošana, sagarumošana:							
5.1.	ar rokas darba aprīkojumu	X ^{4:10}	X	X	X			
5.2.	ar motorzāģi	X ^{4:5}	X ⁶	X	X		X	X
5.3.	ar meža mašīnām	X ^{2:10}	X ²	X ²	X ²			X ³
6.	Krautnēšana ar rokām	X ^{4:10}	X	X	X			

7.	Pievešana:						
7.1.	ar zirgiem	X ^{4; 10}	X	X	X		
7.2.	mašīnizēta:						
7.2.1.	treilēšana	X ^{2; 10}	X ²	X ¹¹	X		X ³
7.2.2.	ar meža mašīnām	X ^{2; 10}	X ²	X ²	X ²		X ³
8.	lekraušana autotransportlīdzeklī	X ^{2; 4; 10}	X ²	X ²	X ²		X ³

Piezīmes.

- 1 Dažādu veidu ausu ieliktni nav piemēroti mežsaimniecībā strādājošajiem, jo tas ir saistīts ar infekciju risku.
 - 2 Ja strādā, veic pienākumus ārpus kabīnes.
 - 3 Ja trokšņa līmenis pārsniedz 85 db (A).
 - 4 Apavu zoles no neslidena materiāla.
 - 5 Apavi ar speciālu aizsargkārtu darbam ar motorzāģiem.
 - 6 Aizsargbikses vai uzlikas ar speciālu oderējumu.
 - 7 Ar spranda sargu sniega un lietus apstākļos.
 - 8 Apģērbs aizsardzībai pret ķīmiskām vielām un ķīmiskiem produktiem.
 - 9 Elpošanas un parenterālo ceļu aizsardzības līdzekļi, ja strādā ar ķīmiskām vielām, kas rada risku elpošanas ceļiem un gremošanas orgāniem.
 - 10 Aizsargapavi ar purngala daļas aizsardzību.
 - 11 Cimdi ar aizsargkārtu no delnas puses.
 - 12 Ķiveri var nelietot, veicot jaunaudžu kopšanu, ja koku vidējais augstums ir līdz diviem metriem.
10. Darbu veikšanas vietā jābūt pieejamai pirmās palīdzības sniegšanas aptieciņai un vietās, kur izmanto meža mašīnas un motorinstrumentus, izņemot miglotājus, jābūt personai, kura ir apmācīta sniegt pirmo palīdzību.
 11. Visām personām, kas veic mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbus, ir jābūt vakcinētām pret ērcu encefalītu, kā arī jāveic obligātā veselības pārbaude MK noteikumi Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”(10.03.2009).
 12. Mežsaimniecisko darbu veikšanas vietā (tsk.cirsmā) strādājošām personām darba vietā vai pie sevis ir jābūt apliecībai, ko izsniedz darba devējs - **mežsaimniecībā nodarbinātā apliecība**. Apliecībai jāietver šāda informācija – vārds, uzvārds, personas kods, fotogrāfija, darba līguma noslēgšanas datums un numurs. Darba devēja nosaukums un nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs, darba devēja paraksts, zīmogs vai spiedogs (mežā jābūt oriģinālam). Pašnodarbinātajam, ir jābūt pie sevis vai viegli pieejamā vietā Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtai nodokļu maksātāja reģ. apliecības kopijai vai Uzņēmuma reģistra izsniegtai individuālā komersanta reģ. apliecības kopijai un personas apliecinošam dokumentam.
 13. Bīstamās zonās, kurās var tikt apdraudēta darba vietā strādājošo un citu personu drošība un veselība ir jābūt apzīmētām ar atbilstošām drošības zīmēm saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā” (03.09.2002). Tās jāizvieto uz takām un ceļiem, kuri šķērso darba vietu (tsk.cirsmu) vai piekļaujas tai.
 14. Nekavējoties ir jāpārtrauc mežsaimnieciskie (tsk. mežizstrādes) darbi, ja bīstamajā zonā tiek pamanīts cilvēks.
 15. Ievērot bīstamo zonu minimālos rādījumus: koku gāšanā ne mazāk kā 50m, atzarojot nozāģētu koku 5m, strādājot ar krūmgriezi 15m, sagatavojot augsni 15m kā arī strādājot tehnikas vienībām (tsk. Manipulatora strēles) šai bīstamības zonai jābūt norādītai.
 16. Bīstamajā zonā neveikt nekādas citas darbības, tajā drīkst atrasties tikai darbu veicējs un ja tas paredzēts, viņa palīgs.
 17. Pievešanas ceļi ir jāierīko vadoties no sastādītās cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes.
 18. Pievešanas ceļus un tehnoloģiskos koridorus cirsmā plāno tā, lai tie nešķērsotu, ja iespējams, grāvjus un nogāzes. Ja tiek šķērsots grāvis tad tajā, ir jāiekļāj ciršanas atliekas vai sortimenti, kas pēc darbu beigšanas tiek izņemti no grāvja.
 19. Augšgala krautuves ierīkot ne tuvāk par 50m no atstājamiem kokiem, šajā zonā jāizzāģē arī visi bīstamie koki, pirms ierīko krautuvi. Šīs prasības attiecas arī uz tehnikas novietošanas, degvielas uzpildes un atpūtas vietām.
 20. Augšgala krautuves jāierīko tā lai krāvuma augstums nepārsniedz ¼ daļu no grēdas garuma un nav lielāks par pusotrkāršu grēdā sakrauto kokmateriālu garumu. Atsevišķi kokmateriālu gali nedrīkst būt izvīrīti no grēdas vairāk par 0,5m.
 21. Nav pieļaujama pievedējitraktoru pārslodze un kravnesības normu pārsniegšana.
 22. Nelabvēlīgos laika apstākļos (stipras lietus gāzes, negaiss, vēja ātrums pārsniedz 11m/s, šūpojas koku pamatzari, intensīva snigšana) un apstākļos, ja redzamība ir mazāka par 50m nekavējoties ir jāpārtrauc mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbi.
 23. Darba devējs nodrošina atsevišķu vietu ierīkošanu, kur nodarbinātajiem patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu, paēst, ja nodarbinātais atrodas darba vietā nepārtraukti ilgāk par astoņām darba stundām
 24. Ja darba laikā rodas neparedzēti bīstamības faktori, kas neļauj darbus veikt izmantojot drošas darba metodes, darbs ir jāpārtrauc un par to jāinformē darbu pasūtītājs/PASŪTĪTĀJA pārstāvis.
 25. Visām personām, kas cirsmas izstrādes laikā atrodas cirsmā, ir jālieto aizsargķiveres un atstarojošās vestes.
 26. Indīgu rūpuļu, plēsīgu dzīvnieku vai ērcu kodiena gadījumā, nekavējoties griezties pēc medicīniskās palīdzības un ziņot par to tiešajam darba devējam un PASŪTĪTĀJA pārstāvim.
 27. Ja noticis nelaimes gadījums nekavējoties sniegt pirmo medicīnisko palīdzību cietušajam, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību (tāl. 112), paziņot arī PASŪTĪTĀJA pārstāvim.
 28. Ugunsgrēka gadījumā nekavējoties paziņot Ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (tāl. 112), uzsākt iespējamās dzēsības darbus un paziņot arī PASŪTĪTĀJA pārstāvim.
 29. Darbos izmantotajai teknikai/mašīnām jābūt aprīkotām ar ugunsdzēsības aparātu, kurš tiek uzturēšana ekspluatācijai gatavā stāvoklī.
 30. Darbu izpildītājam jāievēro darba likumdošanā noteiktās prasības par darba un atpūtas laiku un samaksu.
 31. Darbu veicējiem ir jābūt pieejamiem sakariem darba vietā, lai ārkārtas situācijā būtu iespēja sazināties un gūt palīdzību.
 32. Darbu izpildes laikā jāievēro ugunsdrošības prasības (smēķēšana, ugunsroku kurināšana).
 33. Darbu izpildītājam ir jāpiedalās vides aizsardzības un darba drošība apmācībās, ja tās organizē Darbu pasūtītājs/ PASŪTĪTĀJA. Ikdienas darbā šīs prasības ir jāievēro pēc labākās gribas.
 34. PASŪTĪTĀJA pārstāvim un/vai sertifikācijas organizācija ir tiesīgs veikt pārbaudes mežsaimnieciskos (tsk. mežizstrādes) darbu veikšanas laikā, kas saistītas ar šo augstākminēto noteikumu ievērošanu, kā arī pie atklātajām neatbilstībām ir tiesīgi izteikt aizrādījumus.